

M Ű E G Y E T E M 1 7 8 2

**BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI
EGYETEM**

Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Doktori Iskola

Minőségbiztosítási Terv

Budapest, 2023. április 27.

Tartalom

1. Vonatkozó jogszabályok.....	3
2. Minőségbiztosítási elvek.....	3
3. A Doktori Iskola küldetése (ESG 1.2)	4
4. Doktori témák meghirdetése (ESG 1.2, 1.8).....	6
5. Felvétel a doktori képzésre (ESG 1.4, 1.8)	6
6. A doktori képzés tantárgyai (ESG 1.5, 1.6)	6
7. A hallgatói előrehaladás felügyelete (ESG 1.6).....	7
8. A PhD fokozat követelményei.	7
9. A fokozatszerzési eljárás (ESG 1.4)	8
10. Fokozatot szerzett hallgatók nyomon követése (ESG 1.1, 1.7, 1.9)	8
11. Felülvizsgálati ciklusok (ESG 1.8, 1.9)].....	9
12. Záró megjegyzések	9

1. Vonatkozó jogszabályok

A Gazdálkodás és Szervezéstudományi Doktori Iskolában (továbbiakban: Doktori Iskola, röviden DI) folyó doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának tervét

a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Doktori és Habilitációs Szabályzat (BME DHSZ),

- a BME Tanulmányi és vizsgaszabályzat (BME TVSZ),
- a DI Működési szabályzata (DI MSz),
- a DI Minőségbiztosítási terve (jelen dokumentum)
- a DI Képzési terve, valamint
- az ESG 2015 (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area¹)

rögzíti.

Az alábbiakban részben ezekkel átfedő, részben ezeken túlmutató követelményeket ismertetünk, nem kitérve viszont a kapcsolódó jogszabályokban megjelenő, kötelező minőségbiztosítási elemekre ([2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról](#), a doktori iskolákról, a doktori eljárás rendjéről és a habilitációról szóló [387/2012. \(XII.19.\) Kormányrendelet](#)), valamint a MAB doktori képzésre vonatkozó határozatait).

A DI jelen Minőségbiztosítási terve követi az Országos Doktori Tanács ajánlását, helyenként az abban szereplőknél magasabb elvárásokkal. A DI minőségbiztosítási rendszere a szakmai és tudományos közvélemény számára széleskörűen nyilvános, és elérhető a DI honlapján (<https://www.gtk.bme.hu/doktori-programok/>) ill. az Országos Doktori Tanács honlapján (<https://doktori.hu/>).

2. Minőségbiztosítási elvek

A Doktori Iskola Minőségbiztosítási szabályzatával az alábbi minőségbiztosítási elvek kiemelt érvényesülését kívánja elérni.

1. A szakmai kontroll elve. A doktori képzés és fokozatszerzés teljes folyamatán keresztül érvényesíteni kell a nemzetközi és hazai szakmai–tudományos közvélemény kontrollját.
2. A tudományetikai követelmények figyelembevételének elve. A minőségirányítási rendszer kialakítása és működtetése során érvényesíteni kell a Magyar Tudományos Akadémia Tudományetikai Bizottságának állásfoglalásait és a BME etikai kódexet.
3. A nyilvánosság elve. A minőségbiztosítási rendszer főbb fázisai a szakmai és tudományos közvélemény számára széles körűen nyilvánosak legyenek.
4. A visszacsatolás elve. A doktori képzésben részt vevő oktatók, témavezetők és a DI különböző

---

¹ https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf

---

tanácsainak tagjai folyamatos visszajelzést kapjanak tevékenységük színvonaláról, és legyen lehetőségük a tapasztalataik visszacsatolására.

5. A minőségközpontúság elve. A minőségirányítási rendszer kialakításával és működtetésével el kívánjuk érni, hogy mind hallgatónk, mind oktatóink igény szintje folyamatosan növekedjék önmagukkal és környezetükkel szemben, ugyanakkor váljon értékrendjük integráns részévé a tudománnyal szembeni alázat, gondolkodásuk egyik alappillérvé a kezdeményező készség és a kreativitás.
6. A szellemi tulajdon védelmének elve. A minőségirányítási rendszer fejlesztésének is hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a doktori képzés a jövőben is álljon teljes összhangban az Európai Unió és a Magyarország szellemi tulajdon védelmére irányuló törekvéseivel.
7. Az egyéni felelősség érvényesítésének elve. Egy tudományos iskola kialakítása és működtetése csapatmunka, de ez csak akkor lehet sikeres, ha egyértelműen tisztázott, kinek mi a feladata és felelősségi köre a képzés és kutatás folyamatában.
8. A folyamatok dokumentálásának elve. A doktori képzéssel kapcsolatos valamennyi döntési pontról készüljön dokumentáció. A dokumentáció ellenőrzése a minőségirányítási rendszer alapvető feladata. A doktori képzés egészén belül fontos célkitűzés, hogy a képzésben érintett oktatók adminisztratív terhelése ne növekedjék a minőségirányítási rendszer kialakítása és működtetése folyamán.

3. A Doktori Iskola küldetése (ESG 1.2)

A DI feladata a tudományos és gazdálkodási elitképzés; az oktatói és kutatói utánpótlás biztosítása a DI kutatási területein, valamint magasan képzett, gazdaságirányítási és innovációs feladatok elvégzésére, alkalmas vezető szakemberek képzése. Célja olyan, önálló kutatásra alkalmas szakemberek kibocsátása, akik rendszerszinten ismerik a gazdálkodás- és szervezéstudományok tudományág összefüggéseit, saját területükön színvonalas kutatásokat végeznek, eredményeiket nemzetközi szinten publikálják. Képesek kutatási projektek irányítására, naprakész ismeretek átadására, innovatív eredmények elérésére és alkalmazására.

Kiemelt minőségcélok:

Minőség	Indikátor	Célkitűzés
magas tudományos színvonal	a doktori értekezés tézispontjaihoz kapcsolt publikációk	a tudományos közlemények magas elismertségű (lehetőleg D1, Q1-Q2) folyóiratokban jelenjenek meg
alkalmazások szempontjából ígéretes kutatási eredmények	külső intézményi kapcsolatok	innováció szintjének növelése
nemzetközi beágyazottság	az angol nyelven készített értekezések száma és külföldi szakemberekkel közösen jegyzett közlemények	az értekezések legalább 1/3-a angol nyelvű legyen.
széleskörűen hasznosítható tudás	elhelyezkedési statisztika,	felkészítés három életpályára: kutatóintézet, felsőoktatás, versenyszféra
hatékonyság	fokozatszerzési arány (F, F5 és Fk mutatók, ld. alább)	jelentősen haladja meg a hazai tudományági átlagot
magas előadói-oktatói színvonal	hallgatói visszajelzések	meghatározó szemléletet és stabil tudást adjon a kutatómunkához

A minőséget meghatározó tevékenységekre vonatkozó felügyeletet a Doktori Iskola Tanácsa (DIT) és a Habilitációs és Doktori Tanács (HBDT) közösen látja el a jelen szabályzatban részletezett minőségbiztosítási tervnek megfelelően.

A fenti célok eredményes megvalósítását a következő mutatószámok mérésével követjük nyomon.

Fokozatszerzési arányok:

- A beiratkozási naptári évre indexált fokozatszerzési arány (F):** az adott naptári évben beiratkozott hallgatók hány százaléka szerzett fokozatot
- A beiratkozási naptári évre indexált 5 éven belüli fokozatszerzési arány (F5):** az adott naptári évben beiratkozott hallgatók hány százaléka szerzett fokozatot a beiratkozást követő 5 éven belül.
- A beiratkozási naptári évre indexált fokozatszerzési arány komplex vizsga után (Fk):** az adott naptári évben komplex vizsgát tett hallgatók hány százaléka szerzett fokozatot a komplex vizsgát követő 3 éven belül.

Előadói-oktató képességek:

OHV minősítés: a doktori képzés oktatási szakaszában résztvevő OHV eredményeinek átlaga.

Tudományos eredmények, kutatási képességek:

Ezen követelményt a PhD fokozat megszerzéséhez szükséges publikációs minimumkövetelmények biztosítják, ezért további mérőszámot nem adunk meg.

A mutatószámokkal kapcsolatos tervek:

- Az **F** szám meghaladja a gazdálkodás- és szervezéstudományokban a magyarországi doktoránsok összességére számított megfelelő mutatót.
- Az **F5** szám meghaladja a gazdálkodás- és szervezéstudományokban a magyarországi doktoránsok összességére számított megfelelő mutatót.
- Az **Fk** szám legalább 70%.
- A DI oktatóinak OHV mutatója eléri a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar oktatóinak hasonló módon számított OHV eredményeinek átlagát.

E négy mutatószámot évente méri a DI és beszámol a DIT-nak. Az adatgyűjtés megszervezése a tudományos és nemzetközi dékánhelyettes feladata.

4. Doktori témák meghirdetése (ESG 1.2, 1.8)

A doktori témák meghirdetésével ill. a témavezetőkkel kapcsolatos követelményeket és eljárásrendet a Működési Szabályzat 7.§-a tartalmazza.

5. Felvétel a doktori képzésre (ESG 1.4, 1.8)

Doktori képzésbe csak a www.doktori.hu honlapon (és DI honlapján, www.gtk.bme.hu) országosan meghirdetett pályázatra történő jelentkezéssel, sikeres felvételi bizottsági meghallgatás után lehet bekerülni.

A DI évente egyszer (tavasszal) felvételi pályázati felhívást ad ki, amely tartalmazza a témakiírásokat, valamint a doktori képzésbe történő felvétel formai és tartalmi követelményeit.

A jelentkezőknek felvételi beszélgetésen kell részt venniük, melynek célja a megfelelő felkészültség ellenőrzése. A Felvételi Bizottságot a Doktori Iskola tőrzstagjai, témavezetői, és témakiírói, valamint a doktorandust befogadó tanszék vezetője közül a HBBDT kéri fel eseti jelleggel. A legalább 3 tagú felvételi bizottság felvételi beszélgetést folytat, meggyőződik a jelölt átfogó szakmai ismereteiről, doktori munkájával kapcsolatos elképzeléseiről, eddigi szakmai tevékenységéről, nyelvismeretéről (BME DHSZ 8. fejezet 13. § (5)).

A felvételi vizsgán való részvétel feltétele a fogadókészség írásban történő biztosítása a témavezető, valamint a fogadó szervezeti egység részéről.

A felvételi folyamat a DI és a Kar számos oktatója/kutatója és testülete által ellenőrzött: a Felvételi Bizottság jelentése alapján a DIT javaslatot tesz a Kar Dékánjának a felvételre, valamint az állami ösztöndíjak odaítélésére. A felvételi döntéseket a Kar Dékánja hozza meg.

6. A doktori képzés tantárgyai (ESG 1.5, 1.6)

A tantárgyak képzésbe történő elfogadásáról, illetve a kínálat felújításáról – minden félév előtt – a DIT dönt. A képzés tantárgyai két évenként felülvizsgálandók.

A DI oktatói alkalmasságát a DIT folyamatosan ellenőrzi: a DI oktatói csak azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók lehetnek, akiket – a DI vezetőjének javaslatára – a DIT az adott

időszakra alkalmasnak tart a DI keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására. A DI oktatói megjelennek az iskola ODT adatbázisában, és amennyiben valaki több doktori iskolában is oktat, az ODT adatlapján nyilatkozik arról, hogy melyik doktori iskolához hány százalékban tartozik.

A DI aktuális képzési tervéről, illetve tantárgyairól és oktatóiról rendszeresen frissített, nyilvános tájékoztató található a DI honlapján.

7. A hallgatói előrehaladás felügyelete (ESG 1.6)

A doktori képzés hallgatóinak azon tanulmányi és vizsgaügyeiben, amelyet a jogszabály vagy egyetemi szabályzat nem utal a Doktori Iskola Tanácsának hatáskörébe, a Doktori Tanulmányi Bizottság (DTB) jár el (BME TVSz 173.§). A DTB-nak legalább négy tagja van, a tagok fele doktori képzés hallgatója.

A hallgatók tanulmányi teljesítményét és előrehaladását minden félévben félévenként a témavezetők értékelik.

A komplex vizsga félévének elején a DI vezetője a komplex vizsgára készülő hallgatókkal személyesen tekinti át a feltételek teljesülését és egyeztet a hallgatóval és a témavezetővel a feltételek várható teljesüléséről.

A komplex vizsgára bocsáthatóságához szükséges feltételek teljesülését a DIT a komplex vizsga félévének elején ugyancsak ellenőrzi.

A képzés 2. ciklusában (a komplex vizsga letétele után), a 6. félévben a PhD workshopon, a képzés végén pedig a munkahelyi vitán történik a hallgatók előrehaladásának értékelése.

A tudományos és nemzetközi dékánhelyettes információs rendszert (pl. levelezőrendszer, Teams csoport) üzemeltet, melyen keresztül hatékonyan és széles körben eléri a doktori képzésben résztvevő hallgatókat és oktatókat.

8. A PhD fokozat követelményei.

A doktori fokozat általános követelményeit a BME DHSZ 17.§ ill. a Működési Szabályzat 14.§ részletesen szabályozza. A DI által előírt, a BME DHSZ-nél szigorúbb publikációs követelményeket a HBDT dolgozza ki, ezeket a Működési Szabályzat 2. melléklete tartalmazza.

A fokozat megszerzéséhez – a BME DHSZ 15. § (6) szerint – a Tudományági Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (HBDT) által kidolgozott, a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes doktori követelményrendszernek is eleget kell tenni. Ezek a DI honlapján keresztül nyilvánosságra kerülnek, ld. Működési Szabályzat.

A HBDT által kidolgozott fokozatszerzési követelményrendszert – a BME DHSZ 7.§ (g) szerint – az Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (EHBDT) is jóváhagyja. A követelményrendszer kiemelt részeként megjelenő publikációs követelmények EHBDT általi jóváhagyásához az EHBDT – a honlapján nyilvánosságra hozott – általános (BME szintű) minimumkövetelményeket határoz meg.

A doktori komplex vizsgák színvonalának folyamatos felügyelete mellett, a HBDT a komplex vizsga tantárgyakat két évente felülvizsgálja. A komplex vizsgabizottságokat minden esetben a HBDT jelöli ki.

9. A fokozatszerzési eljárás (ESG 1.4)

A fokozatszerzési eljárás szabályait részletesen ismerteti a BME DHSZ (15. § - 23. §). Az eljárást lefolytató testület a DI Habilitációs Bizottság és Doktori Tanácsa (HBDT).

A doktori fokozat követelménye az abszolutórium megszerzése, a doktori értekezés benyújtása a komplex vizsgát követő három éven belül (Nftv. 53.§ (4)), valamint a doktori értekezés sikeres védeése a HBDT által szervezett nyilvános vitában (a hároméves határidő különös méltányolást érdemlő esetben – DIT hatáskörben – legfeljebb egy évvel meghosszabbítható).

A doktori értekezést benyújtás előtt munkahelyi vitára kell bocsátani. A munkahelyi vita célja a doktori értekezés és a tézispontok megfelelőségének vizsgálata, és a nyilvános vitára való felkészítés. A vitában a dolgozatot két (legalább egy külső és legfeljebb egy belső), legalább PhD fokozattal rendelkező bíráló értékeli. A vita lefolyását és különösen az értekezés módosításával kapcsolatos véleményeket, megállapításokat jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A jegyzőkönyv rögzíti, hogy a közvetlen munkatársakból és meghívottakból álló kutatóközösség a jelölt tézispontjaiban foglalt eredményeit önállóan elért eredményeknek ismeri el. A jegyzőkönyv melléklete mindkét bírálói vélemény és az arra adott válaszok. Az értekezés jelentős átdolgozása esetén a munkahelyi vitát ismét le kell folytatni. A munkahelyi vitára – a szervezeti egység munkatársain kívül – meg kell hívni a tudományos és nemzetközi dékánhelyettest is.

Az értekezés benyújtása után a HBDT megvizsgálja, hogy a bírálati eljárás elindítható-e, majd – a HBDT által, a DHSz. 20.§-sal összhangban kijelölt – Bíráló Bizottság tagjai megkapják a teljes eljárási anyagot. A Bíráló Bizottság tagjai az opponensi véleményeket mindkét bírálat beérkezése után, a jelölt erre adott válaszait pedig legkésőbb a véde előtt egy héttel elektronikus formában kapják meg. A nyilvános vita meghirdetésekor az értekezés és a téziszfüzet nyilvánossá válik a DI honlapján és a www.doktori.hu lapon.

A doktori értekezésben bemutatott, a saját eredményeket tartalmazó tudományos közleményeket a tézispontokhoz kell rendelni. A DI által meghatározott formában a társszerzőknek – a témavezetőt kivéve - nyilatkozniuk kell arról, hogy a tézisekben közölt tudományos állításokat a Jelölt eredményének tartják (ld. DHSz 18.§ (2)c).

A doktori értekezés bírálókhöz küldésének feltétele, hogy a tézispontokhoz rendelt publikációk eleget tegyenek a DI részletes publikációs követelményrendszerének, amely része a Doktori Iskola Működési Szabályzatának (nyilvánosan elérhető a www.doktori.hu adatbázisban és a DI honlapján is). A bírálati eljárás megindításának további feltétele a nyelvi követelmények teljesítése.

A bírálók személye a bírálatok elkészültéig nem nyilvános.

A bírálókhöz kiküldött értekezés utólag nem módosítható. Amennyiben a Bíráló Bizottság szakmailag hibás állításokat kifogásol, vagy nem fogad el tézispontokat, akkor a bizottsági jegyzőkönyv erre vonatkozó részét az értekezéshez csatolják (elektronikus formában is), és a megvédett értekezés ezzel a kiegészítéssel kerül nyilvánosságra (könyvtár, repozitórium).

10. Fokozatot szerzett hallgatók nyomon követése (ESG 1.1, 1.7, 1.9)

A DI folyamatosan nyomon követi a fokozatot szerzett hallgatók életútját. A két évente megismételt utánkövetés során a témavezetők megkérdezésével végzett felmérés kiterjed az összes fokozatot szerzett

hallgatóra. A nyomon követéssel kapcsolatos feladatokat a tudományos és nemzetközi dékánhelyettes szervezi, ennek eredményét a DIT értékeli.

A DI minden tanév végén nyilvánosságra hozza honlapján a képzésre és fokozatszerzésre vonatkozó statisztikai adatokat (hallgatói létszámadatok, F, F5 és Fk fokozatszerzési arányok). Az ezzel kapcsolatos feladatokat a tudományos és nemzetközi dékánhelyettes szervezi, ennek eredményét a DIT értékeli.

11. Felülvizsgálati ciklusok (ESG 1.8, 1.9)]

A DI két évente felülvizsgálja a képzés tárgyait,

- felülvizsgálja a kapcsolódó szabályzatokat (Minőségbiztosítási terv, Működési szabályzat, Képzési terv),
- az oktatók és hallgatók körében végzett kérdőíves felmérést végez a képzés erősségeinek és gyengeségeinek felfedésére, valamint
- az ESG irányelvekkel összhangban frissíti a végzettek elhelyezkedésére vonatkozó információkat a DI honlapján.

12. Záró megjegyzések

Ahol jelen szabályzat a jogszabályokban és a BME szabályzataiban nem rögzített, vagy annál szigorúbb követelményt támaszt, ott kivételesen engedélyezhető a követelmény felsőbb szabályzás által megengedett mértékűre módosítása. Az engedélyt (írásban benyújtott, részletesen indokolt kérelem alapján) doktori képzés esetén a DIT, fokozatszerzési eljárás esetén a HBDT adhatja, jegyzőkönyvezett döntéssel.

Jelen szabályzatot a BME EHBDDT 2023. április 27-én megtárgyalta és jóváhagyta. A Szabályzat azonnal érvénybe lép.

Budapest, 2023. április 27.

Dr. Koltai Tamás
a Doktori Iskola vezetője